

ΑΠΟ ΤΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΜΟΥ

ΤΑ ΠΑΡΑΔΟΞΑ ΤΗΣ ΖΩΗΣ ΤΩΝ ΜΕΓΑΛΩΝ ΑΝΔΡΩΝ



Πώς έγραφαν οι μεγάλοι συγγραφείς της 'Αρχαιότητας. 'Ο Αισχύλος; εμπνέεται από το κρασί!.. Πώς έγραψε ο 'Αλκίαιος τις ωδές του. 'Όπου στάν πόλεμο το βάσει στα πόδια. 'Οι καρποί της μέθης και ή εμπνεύσεις του 'Αριστοφάνους. 'Η τουαλέττες του Χάυδν και το δαχτυλίδι του πρίγκηπος. 'Όπου ο ζωγράφος Φουκίερ εγκυκαταλείπει την τέχνη του άτέ... αξιοπρέπεια. 'Ο Σαλλίερι ζητεί την εμπνευσι στους πολυθρόμβους δρόμους. Τά φρούτα, τo μολύβι και ή μουσική. 'Η νεκροκεφαλή επάνω στο πιάνο. 'Όπου ένας άββας εμπνέεται παίζοντας χερτικά ελομένους. 'Η περρούκα του στρατηγού. 'Ο Δονατέλλο και το χρjμα κλπ.

Είνε πάντοτε ενδιαφέρον να μάθαινη νανείς τις λεπτομέρειες της ζωής τών μεγάλων άνδρων και πρό πάντων τις ξεχωριστές έκνευσις ιδιοτροπίας τους;— τις manies τους— ή όποιες πολλές φορές τούς παρουσιαζαν ως παράδοξα φαινόμενα στή μάτια τών συγχρόνων των. 'Όλοι οι μεγάλοι άνδρες— ποιητά, συγγραφείς, ζωγράφοι, μοτακοί, φιλόσοφοι, μαθηματικοί, γλύπται, στρατηγοί, — είχαν τις άδυναμίες τους, τις δεισιδαιμονίες τους, τις μικροφιλοδοξίες τους και τις παραξενιές τους. Κανένας σκεδόν άπ' αυτούς δέν ξεφύγε από τo γενικό αυτό κανόνα. Και αυτοί άκόμα οι μεγάλοι άνδρες τής αρχαιότητας που συνήθως έμει; τους θεωρούμε ως «ύμνους» και χωρίς νύθρα, είχαν να περίεργα αυτά μικροκαταστάματα, τα όποια μόνο σούς μεγαλοφύσεις συγχωρούγνται.

Χάρis στις Ιστορικούς έφθασαν ως την εποχή μας; με μορφή άνεκδότην. 'Άλλες— δυο τέτοιες ιδιοτροπίες τών μεγάλων άνδρων. 'Ετσι ο Ιστορικός 'Αθήναιος, ο ό οποίος έζησε κατά τo 200 μ. Χ. άναφέρει στή «Συμπόσιον τών Σοφών». τo μόνο ίσχυο που δεισώθη, ότι ο μέγας τραγικός ποιητής τής 'Αρχαιότητας Αισχύλος είχε πάντοτε μπροστά του όταν συνέθετε τά έργα του, μία μοιχεία κρασί, από την όποια έπινε άδιάκοπα για να εμπνέεται.

Το ίδιο έκανε και ο περίφημος ποιητής 'Αλκίαιος; μεθυσμένος και, μεθυσμένος, εμπνεύσταν τους θύμους; του, τις ωδές του και τά σατυρικά του ποιήματα. 'Όμοιο, άν τo κρασί τόν έκανε εμπνευσμένο ποιητή, δέν τόν έκανε όπως συμβαίνει συνήθως με τούς άπόγονους του νεοέλληνας— καθόλου «καλλιγραφα», γιατί, όπως άναφέρει ο Ιστορικός, «πολλές φορές σόν πόλεμο, τo έβραλε στή πόδι, παρατώντας τά όλα του στή πεδίο τής μάχης».

'Είσις και ο μέγας σατυρικός 'Αριστοφάνης, έγραψε τις άβαντες κομωδίες του, στίς όποιες ματιγίονες τόσο έργια τόν 'Αθηναϊκό λαό για ή ελαττώματά του, μεθυσμένος, αντίδωντας τις εμπνεύσεις του από τούς άτιμους τής μέθης; που γέμιζαν τo κεφάλι του.

'Ας αφήσουμε όμως τώρα τούς αρχαίους κ' άς έρθουμε στή ελαττώματα και στίς παραξενιές τών νεωτέρων μεγάλων άνδρων.

'Ο μέγας μουσικοσυνθέτης Χάυδν, έπεμειλτο με τή μεγαλύτερη κοκκαρία τόν έαυτό του και την τουαλέττα του, κάθε φορά που έπρόκειτο ν' άρχισή να συνθέσει μία από τις συμφωνίες του, ή όποιες παρέμειναν μοναδικές στή μουσική τών αιώων.

'Κλεινόταν άθόρυβα— άναφέρει ένας βιογράφος του— μέσ' στή γραφείο του. Ξεριζόταν, λουζόταν, πονδροφοιόταν, φορούσε πάλλευκα εσώφροντα πολυτελείας και γνυνόταν από τo κεφάλι ως τά πόδια άάν να έπρόκειτο να πάη να υποβάλει τά σέρβη του σόν πρίγκηπα 'Ευσερχάζυ τόν πρoστάτή του ή, μάλλον, σόν αυτοκράτορα τής Γερμανίας. 'Επειτα, άφού καθόταν μπρός στή γραφείο του, άπάνω στή όποια ύπηρχε χαρτί ραγμένο μ' έξαιρετική συμμετρία και μολύβια καλοεπιμένα, φουρούσε στή δαχτυλό του τo κολλήσιμο δαχτυλίδι πού τού είχε χαρίσει ο ύψηλός του πρoστάτης και τότε μόνο άρχιζε την έργασία του...

Συνέθετε έτσι επί ώρες δλώμηρες συνεχώς, χωρίς να αισθάσεται την παραμικρή κόπωση. 'Εγραφε τις νότες του καθαρά, κανονικά, χωρίς να σβήνει ή να προσθέτη ποτέ τίποτε. 'Ήταν με δυο λόγια ή άπόλυτος τάξης προσωποποιημένη...

'Ο Φουκίερ, ο περίφημος για τo ύπεροχα τοπία του Φλαμανδός ζωγράφος, ήταν τόσο περιφανερός, ώστε όταν ο βασιλεύς τής Γαλλίας Λουδοβίκος 13ος τόν έκανε βαρώνο, δέ θέλησε πιά να ζωγραφίση τίποτε, ούτε ν' άκούσει ν' τού μιλήσουν για ζωγραφική, από τή στιγμή πού φέρσε τo σπαθί τού βαρώνου στή πλευρά του... Μά άπ' αυτό δέν κέρδιζε τίποτε, γιατί ούτε τo τάλαντο του, ούτε ή φήμη του μεγάλως έτσι και πέθανε στή φτώχεια και στήν αλόλητητα...

'Ο 'Ιταλός μουσικοσυνθέτης Σαλλίερι, ο άναπημένος μαθητής τού Γαλλού και προσκατηόμενος τής Μπoρίης 'Αντουανέτας, δούσις ή...

θελε να εμπνευσθή τίποτε, έβγαίνε έξω και έκανε περιπάτους; στού; πιά πολυτεχναστους και πολυθρόμβους δρόμους τού Παρισιού, σπρωχνοντας και σπρωχνόμενος από τo πλήθος.

'Επαίρνε μαζί του τούς περιπάτους του αυτούς ένα κουτί γεμάτο ζηρά φρούτα από τά όποια έσρωγε άδιάκοπα και τά δροία άποκαθιστούσε τρώει— τέσσερες φορές κατά τή διάρκεια τού δρόμου του, ένα τετράδιο κ' ένα μολύβι, τά όποια τού χρoσίμαιαν για να σημειώνη τις εμπνεύσεις πού τού προκαλούσαν οι φωνές κ' ή λαχός πού άκούγε γύρω του και γενικώς όλη ή κακοφωνία τών θορύβων τού δρόμου!...

'Ενας άλλος, πανένδοξος στήν εποχή του μουσικοσυνθέτης, άλλα λημονημένος πιά σήμερα είχε μία ιδιοτροπία κάπως μακαβρία; είχε τοποθετήσει επάνω στή πιάνο του μία νεοροσφυλή, την όποια έκόντιζε κατάματα κατά τή ώρα που συνέθετε. 'Ετσι, έμπανούθη τις ένθουσιαστικούς ρυθμούς τών όρώων πατριωτικόν των τραγoυδιών, τά όποια έπαιζον ή μπάντες τών στρατιών τού Ναπολέοντος και ώδήγησαν τόσες χιλιάδες άνδρoύων στή έξετα και στή... θάνατο!

'Ο περίφημος 'Ιταλός άββας και ποιητής Κάσι, ο πνευματώδης συγγραφεύς τών «Ζώων που μιλάει» συνέθετε τους λεπτούς και χαρτοπύθους σίχους του, παίζοντας χερτικά ελομένους άπάνω στή κερβέττα του!...

'Ο Γάλλος συγγραφεύς τού 18ου αιώους Τομά, ενώ έμπνoύσε άπό τις έφτά τo κρασί, έμεινε πάντοτε στή κερβέττα του ως τo μεσημέρι, έχοντας και όλα τά παράθυρα τού δωματίου του κατάκλειστα, έτσι πού να συνεχίζεται και τή ημέρα τo σκοτάδι τής νυκτός. Είς άπαγορεύσει μάλιστα σούς δικούς του κατά τις ώρες αυτές πού βρισκόταν έστρωμένος στή κερβέττα του να τόν ένδοχούν, οτιδήποτε κ' άν συνέβαινε. Στή διάσταση αυτό εμπνέταν και συνέθετε τά έργα του, τά όποια, μόλις σκηκονόταν, έγραφε χωρίς καμιά δυσκολία και μονομιά!

'Ο Γάλλος στρατηγός και διευθυντής τής 'Αστυνομίας Σαρτιν, ο όποιος, έκτίς τών άλλων, πρώτος σ' όλο τόν κόσμο, έβραλε κατά τo 1768 πανάρια σούς δρόμους; τού Παρισιού, έταρσε έξαιρετική άδυναμία πρoς τις... περρούκες!...

Είς συλλογή δλώκληση άπ' αυτές και φορούσε από μία διαφορετική σέ κάθε ώρα τής ημέρας και σέ κάθε περίπτωση. Φριζοσκιμένες, πονδροφοισμένες, πρoστικές όλων τών σχημάτων και όλων τών διαστάσεων, τις είχε τοποθετημένες με άπόλυτη τάξη σέ μία μεγάλη βιτρίνα, σάν βιβλία στή βιβλιοθήκη τους.

'Όταν έπέθανε ο Σαρτιν κατά τo 1801 στήν Ταρραγονά τής 'Ισπανίας, όπου είχε άποσφηδύσει κατά τά τελευταία χρόνια της ζωής του, δέν ξαφνιάστηκαν καθόλου οι συγγενείς του βρισκοντας μέσ' στή στήν καμιά πενακοσριά περρούκες κομωμένες από τούς καλύτερους τεχνίτες τής εποχής.

'Ο περίφημος 'Ιταλός άρχιτέκτων και γλύπτης Δονατέλλο, τού όποιου τά έργα είναι περιζήτητα σήμερα από όλα τά μέρη τού κόσμου, έδειχνε μία ύπεράτα άδιαφορία πρoς τά χερμάτα!

Είς πάντοτε κεραιωμένη μέσ' στή άτελιέ του μία σακκούλα γεμάτη φρονία και δοκιάς, όλα τά κέρθη τής έργασίας του, από την όποια μπροσθων να παίρνονεν οι 'φρoί του, οι μαθητά του κ' αυτοί οι έργατά του άκόμα κατά βούληση! Τί ύπεροχος καλλιτέχνης!... μόνο ή τέχνη του τόν ένδιέφερε και γι' αυτήν έργαζόταν... Μά... και πόσους φίλους τo είχε τάχα; ...

Τέλος ο περίφημος νομομαθής Κοζίκας όταν έγραφε ξαπλωμένος κατά γής!... 'Επεφτε μπρομύματα, άπλωντας τά χερτά τ' u και τά βιβλία του γύρω του κ' έτσι έργαζόταν με τή μεγαλύτερη άνωση κ' εύκολία τού κόσμου!... Νά τόν έβλεπε από καμιά μεριά ο Χάυδν, άσφαλώς θά έφριττε... Ο ΣΥΛΛΕΚΤΗΣ

ΠΟΛΥ ΔΡΓΑ!...

'Ο γάλλος ζωγράφος Ρενουάρ έπέφασε όλη τή νεανική του ήλικία μέσα στήν πιά φτωχική φτώχεια. Και ζε-αν, ύπερ' από πολλά χροία, τού προσέφεραν μεγάλες τιμές για ν' άγοράσουν έργα του, εουνήθιζε να λέγη:

— 'Αλλομωο!... είναι πλέον πολύ άργά! Μου ζίνετα να φάω μπαγρέτα τώρα πού δέν μού μένου πιά δόντια!

